

THAI A: LANGUAGE AND LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 THAÏ A: LANGUE ET LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 TAILANDÉS A: LENGUA Y LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning) Vendredi 9 mai 2014 (matin) Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write an analysis on one text only.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse d'un seul texte.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis de un solo texto.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

จงวิเคราะห์บทความ 1 บทความ จากบทความที่ให้ต่อไปนี้ ในการวิเคราะห์นี้ ควรอธิบายความสำคัญของบริบท ผู้รับสาร และ วัตถุประสงค์ รูปแบบและลักษณะการเขียน

บทความที่ 1

15

20

ข้าว ปลา เกลือกับวิถีชีวิตของคนอีสาน

วิถีการดำเนินชีวิตของคนในลุ่มแม่น้ำชีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2460–2495¹ มีลักษณะแบบเรียบง่าย พึ่งพิงธรรมชาติ เป็นหลัก ส่วนใหญ่มีขอบเขตจำกัดภายในหมู่บ้านหรือชุมชนลุ่มแม่น้ำชีเท่านั้น มักขึ้นอยู่กับฤดูกาลเป็นสำคัญ ส่ง ผลทำให้ผู้คนในลุ่มแม่น้ำนี้มีกิจกรรมที่จะต้องกระทำหมุนเวียนซ้ำเดิมอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ตั้งชุมชน ทั้งชุมชนที่ ปลูกข้าวเป็นหลัก ชุมชนที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ และชุมชนหนองน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งชุมชนต่างๆ เหล่านี้ได้แสดงวิถีชีวิต ผ่านกระบวนการการทำงาน ประเพณี ความเชื่อ กิจกรรมประจำวันและเทศกาลงานบุญต่างๆ อย่างเป็นวัฏจักร ส่วนใหญ่คนในลุ่มแม่น้ำชีเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ 3 ชนิดคือ ข้าว ซึ่งมีการปลูกขาวในนารูปแบบนี้ไม่ มากนักเนื่องจากมักเกิดน้ำท่วม ชนิดที่สองคือ ปลา ซึ่งสามารถหาได้ทั่วไปตลอดปีในบางแหล่งน้ำ เช่น แม่น้ำ หัวย ขนาดใหญ่หรือหนองน้ำขนาดใหญ่ เท่านั้น ส่วนในที่นาหรือหนองน้ำขนาดเล็ก สามารถจับได้เฉพาะในช่วงฤดูฝน ฤดูทำนา และบ่อปลาในฤดูแล้ง ทรัพยากรชนิดที่สามคือ เกลือ ซึ่งมีการผลิตทั้งในระดับครอบครัว หมู่บ้าน และ ชุมชน ที่มีลักษณะทางกายภาพเอื้ออำนวย ส่วนใหญ่จะพบได้ในหมู่บ้านและชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตดิน เค็มหรือดินเอียด นอกจากทรัพยากรข้าวและปลาแล้ว เกลือนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีพ เพราะเป็น ทรัพยากรที่สำคัญในการนำมาเป็นส่วนประกอบ และการแปรรูปอาหารที่ใช้บริโภคประจำวันในครัวเรือน เกลือนั้น สามารถผลิตได้เองในบางซุมชน หากไม่สามารถผลิตได้เองก็จะมีการนำเข้ามาเพื่อการบริโภคจากชุมชนอื่น

ผลจากการที่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรเหล่านี้ในการดำรงชีพ ผนวกกับวิถีชีวิตที่มีการนับถือพุทธศาสนาพุทธ พราหมณ์ และผีซึ่งเป็นความเชื่อดั้งเดิม ทำให้เกิดประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้าวขึ้นในชุมชน รวมถึง ในชุมชนลุ่มแม่น้ำชีด้วย โดยแสดงออกมาในรูปแบบของงานบุญและพิธีกรรมต่างๆ ในประเพณีฮีตสิบสองขอ่งชาว อีสาน นอกจากทรัพยากรข้าว ปลา และเกลือแล้ว คนในลุ่มแม่น้ำชียังมีการปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติ โดยสามารถ หาอาหารจากแหล่งอื่นๆ ได้อีก เช่น ผักหรือเห็ดจากปา ท้องนา หรือสัตว์ต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วไป ทำให้สามารถดำรงชีวิต อยู่ได้ แม้ว่าจะขาดแคลนทรัพยากรหลักก็ตาม

หลังจากเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ จากระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงและการพึ่งพามาเป็นระบอบ ทุนนิยมในช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ. 2480–2500² ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนในลุ่มน้ำชีได้เปลี่ยนแปลงไป พบว่า คนในลุ่มแม่น้ำชีได้ปรับเปลี่ยนวิถึการดำเนินชีวิตจากเดิมซึ่งอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อการยังชีพ รวมถึงการแลกเปลี่ยนบนฐานทรัพยากรที่มีในแต่ละชุมชน มาเป็นการค้าขายที่อาศัยกลไกของตลาดมากขึ้น และ หลังจากนั้น เมื่อเข้าสู่ยุคทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504³ เป็นต้นมา วิถีชีวิตของคนในลุ่มแม่น้ำชี ซึ่ง เดิมดำรงชีพด้วยการปลูกข้าว จับปลา ทำสวน ต้มเกลือ เก็บของปามาบริโภค ได้เปลี่ยนมาเป็นการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ปอ อ้อย มันสำปะหลัง ร่วมกับการทำนาเพื่อขายผลผลิตเป็นหลัก ทำให้การยังชีพแบบเดิมค่อย ๆ ลดบทบาทลง กลายสภาพจากการหาอยู่หากินเป็นหาเงินหาทอง คนในลุ่มแม่น้ำสายนี้เริ่มเข้าสู่กลไกของตลาดและใช้เงินเป็นสื่อ กลางของการแลกเปลี่ยน ดังนั้น เงินจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้นตามลำดับ จนในปัจจุบัน วิถีชีวิตของคนในชุมชนลุ่ม แม่น้ำชี ตั้งแต่ตื่นขึ้นมาจนเข้านอนจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อหาหรือแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการ ซึ่งแตกต่างจากอดีต ที่ทำมาหากินในแบบพึ่งพาตนเองภายในครอบครัว หมู่บ้านและชุมชน หรือติดต่อแลกเปลี่ยนกับต่างชุมชนที่อยู่ไม่ ไกลนัก นอกจากนี้ ยังทำให้มีการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้นแตกต่างไปจากอาชีพดั้งเดิม

ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้น เช่น มีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากชุมชน ไปทำงานในเมืองใหญ่เพิ่มขึ้น อาชีพดั้งเดิมได้ถูกลดบทบาทลงเนื่องจากผลผลิตที่ได้มีราคาต่ำ ไม่คุ้มกับการลงทุน 5 นอกจากนี้ การอพยพแรงงานไปทำงานยังเมืองใหญ่ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางสังคมด้านอื่นตามมา ดังที่พบเห็นได้ ในปัจจุบัน

> วรพล เองวาณิช "วัฒนธรรมปลา: ผ่านประสบการณ์ของชาวประมงในชุมชนลุ่มแม่น้ำชื" ประชาคมวิจัย, 87, หน้า 15–20 (2009)

¹ พ.ศ. 2460–2495: ค.ศ. 1917–1952

² พ.ศ. 2480–2500: ค.ศ. 1937–1957

³ พ.ศ. 2504: ค.ศ. 1961

จากน้ำเสียงของบทความ ผู้เขียนมีความเห็นอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนลุ่มแม่น้ำชี

การใช้ภาษาแบบกึ่งทางการ ผสมผสานกับการใช้ภาษาภาพพจน์ต่างๆ ในการเขียนเชิงพรรณนาโวหารดังเช่นใน บทความนี้ มีผลอย่างไรต่อผู้อ่าน

บทความที่ 2

5

10

อุทาหรณ์ ก่อนคิดสักยันต์

... วันหนึ่ง เพื่อนผมชวนกันไปสักยันต์ มีเพื่อนหลายคนที่เคยสักยันต์ไว้แล้ว ผมก็สนใจมาก เมื่อเพื่อนชวนผมจึง ไปลองสักดู แต่ผมไม่กล้าสักใหญ่ๆ หรอกนะกลัวพ่อแม่ดุเอา ผมจึงสักชิ้นเล็กๆ เป็นคำภาษาอังกฤษ ว่า LOVE บนหลังมือข้างซ้าย เวลาสักก็เจ็บมาก แต่ก็อยากสักเหมือนเพื่อนๆพ่อแม่ไม่สังเกตุจึงไม่รู้เวลาอยู่ต่อหน้าผมก็เอา มือขวาทับหลังมือซ้ายไว้ก็มองไม่เห็นแล้ว

ผมมานะเรียนจนจบอาชีวะ แล้วก็เริ่มออกหางานทำ ผมสมัครงานตามบริษัทต่างๆ หลายบริษัท สอบผ่าน บ้างไม่ผ่านบ้าง แต่ก็ได้เข้าไปสัมภาษณ์หลายบริษัทเช่นกัน เมื่อถึงคราวสัมภาษณ์ คนสัมภาษณ์ก็จะซักถามเรื่อง ความถนัดของผม และเรื่องอื่นๆ บ้าง และคำถามสุดท้ายที่ซักถามก็คือ คุณมีรอยสักยันต์ในตัวบ้างหรือไม่ แรกๆ ผม ก็ยอมรับว่ามี แต่มีเพียงที่เดียวเล็กๆ บนหลังมือเท่านั้น คนสัมภาษณ์ผมก็ไม่พูดอะไร เพียงแต่บอกว่าให้คอยฟังผล ถ้าได้เขาจะมีหนังสือเรียกตัวไปที่บ้าน เป็นเช่นนี้หลายบริษัทแต่ผมก็ไม่ได้รับการเรียกตัวสักที

จนวันหนึ่งผมได้เข้าสัมภาษณ์บริษัทหนึ่ง คราวนี้ผมได้สัมภาษณ์กับผู้หญิงอายุประมาณ 40 ปีเศษ บุคคลิก เธอดีมาก ผมได้รู้ว่าเธอเป็นกรรมการผู้จัดการและเธอจะเป็นผู้สัมภาษณ์ในครั้งสุดท้ายก่อนจะรับเข้าทำงาน เธอพูด คุยดีมาก ซักถามเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ผมจะต้องนำมาใช้ในการทำงาน นอกจากนั้นเธอยังให้คำแนะนำ ว่าให้ตั้งใจทำงานให้ดีจะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไปได้ จากนั้นเธอก็ถามผมว่า ผมเคยสักยันต์หรือเปล่า เอาละซิ คำถามสุดท้ายก็เหมือนกับทุกๆ บริษัทที่ผมไปสมัครมานั่นแหละ ผมก็บอกไป จะให้ผมโกหกได้อย่างไรเล่า ก็มันเห็นชัดๆ ไม่สามารถใส่เสื้อคลุมได้ ไอ้ครั้นจะใส่ถุงมือไปสัมภาษณ์ก็กระไรอยู่ ไม่มีใครเขาทำกันหรอกนะ เธอ ยิ้ม...และถามผมว่าสักมาตั้งแต่เมื่อไหร่ล่ะ ผมก็บอกเธอว่าสักเมื่อครั้งยังเรียนหนังสืออยู่ เธอจึงบอกว่าเธอพอใจผม มากเพราะผมเป็นคนชื่อ ถามอะไรก็ไม่โกหก เธออยากรับผมเข้าทำงานแต่บริษัทไม่ต้องการคนที่มีรอยสักในตัว ถึงแม้ปิดบังไว้ ถ้าเมื่อไหร่บริษัทรู้ก็โดนไล่ออกอยู่ดี เพราะรอยสักนี้บริษัทถือว่าเราอาจจะเป็นคนเกเรมาก่อน และ ไม่รู้ว่าขนาดไหน จึงตัดสินใจไม่รับเข้าทำงานดีกว่า เพราะไม่อยากให้เข้ามาเป็นหัวโจกในโรงงาน ซึ่งหลักการณ์นี้ มีเกือบทุกบริษัทแหละเพราะเขาทำธุรกิจ เขาไม่ต้องการให้เกิดเหตุใดๆ ทำให้ธุรกิจเขาดำเนินการไปไม่ได้ เขาจะ ขาดทุน ดังนั้น นี่คือเหตุผลใหญ่ๆ ที่เขาจะไม่รับคนมีรอยสักเข้าทำงาน แต่เธอก็ยังให้โอกาสผมอีก เธอบอกว่าเธอ ต้องการรับผมเข้าทำงาน แต่มีเงื่อนไขคือ ผมต้องไปลบรอยสักหลังมือออกก่อน เมื่อลบเสร็จเมื่อไรก็มาหาเธอได้ เธอจะรับผมเข้าทำงานทันที ซึ่งผมก็รับคำและไปลบรอยสักออก เวลาลบรอยสักน่ะเจ็บกว่าโดนสักสักร้อยเท่าเชียว ผมต้องอดทนจนน้ำตาไหลเพราะความเจ็บ แต่ก็ลบได้โดยยังมีรอยอยู่บ้าง พอนานๆเข้าก็จะหายไปเอง ผมต้องเจ็บ ตัวถึงสองครั้ง ไม่เกิดอะไรดีกับผมเลยนอกจากความอยากเท่ห์เมื่อวัยคะนองของผมเท่านั้น

ปจจุบันนี้ผมได้เข้าไปทำงานกับเธอแล้ว และอยากเตือนน้องๆ ทุกคนว่าหากคิดจะได้งานดีๆ ทำในอนาคต และก็อย่าคิดสักสิ่งใดๆ ลงไปในตัวเองเลย เพราะนอกจากจะเจ็บแล้ว อนาคตยังหางานทำยากนอกจากงานที่เรา จะทำของเราเอง และอย่าหวังเลยว่าบริษัทใหญ่ๆ งานดีๆ เขาจะรับเราเข้าทำงาน จึงขอให้เอาเรื่องของผมเป็น อุทาหรณ์ให้น้องๆ ทุกคนได้รู้ไว้ แล้วใช้ดุลยพินิจพิจารณาเอาเองก็แล้วกัน

อุทาหรณ์ ก่อนคิดสักยันต์, www.bloggang.com (2011)

- คุณมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของผู้เขียนและผู้หญิงที่ตกลงจ้างเขาที่ถูกนำเสนอในบทความนี้
- ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการใช้ภาษาที่ค่อนข้างเป็นภาษาพูดในบทความนี้ และการเลือกใช้ภาษาเช่นนี้มีผลกระทบต่อบทความอย่างไรบ้าง